

EEN GESCHIEDENIS MET TOEKOMST

Majoor Hans Verboom, commandant 102 EOVCie

Op 23 november 2013 bestond 102 Elektronische Oorlogsvoeringscompagnie 25 jaar. Dit themanummer van Intercom staat in het teken van het bereiken van deze mijlpaal. In een drieluik zal ik kort de geschiedenis van deze bijzondere eenheid schetsen, beschrijven waar onze eenheid nu staat ná de reorganisatie in 2013 en tenslotte een mogelijke visie schetsen voor de toekomst van (landgebonden) EOVCie.

HET BEGIN

De eerste gedachten over een eigen EOVCie ontstonden al in de jaren 70 van de vorige eeuw, dus midden in de Koude Oorlog. Er werden allerlei plannen gemaakt, georiënteerd op wat men precies met EOVCie wilde, welk materiaal geschikt zou zijn, hoe EOVCie moest optreden, enz. In 1986 werd uiteindelijk besloten om een eenheid op te richten met Duits materiaal. En 23 november 1988 was het zover: 102 EOVCie werd opgericht met van de Bundeswehr gehuurd EOVCie-materieel. 102 was vanaf het begin een kaderzware eenheid met veel opgeleide kort verband vrijwilligers (KVV'ers).

De compagnie had zijn thuisbasis in Eibergen, kamp Holterhoek, bij de moedereenheid 898 Verbindingsinlichtingenbataljon. Overigens was ook over een tweede EOVCie eenheid gesproken, 103 EOVCie (als mobilisabele eenheid), maar die werd nog voor de formele oprichting de nek omgedraaid. In 1991 kreeg 102 EOVCie voor het eerst haar eigen Fuchsen, het voertuig dat door de jaren heen hét symbool is geworden van onze compagnie. Zeg je EOVCie, dan denkt men aan de Fuchs.

Zoals gezegd is de EOVCie ontstaan midden in de Koude Oorlog waarbij Oost en West

nog pal tegenover elkaar stonden. De primaire taak was dan ook om radioberichten van de Warschaupacttegenstander te onderscheppen voor het verzamelen van inlichtingen. Dat betekende dat het daarvoor bestemde personeel eerst een uitgebreide EOVCie-opleiding kreeg van zo'n 21 (later 14) maanden, inclusief het leren van de Russische taal. Op dit moment is nog maar een klein aantal collega's met deze oude opleiding werkzaam binnen de verbindingsinlichtingen.

Midden jaren 90 werd 102 EOVCie rechtstreeks onder de 1e Divisie '7 december' gehangen. Dit ging uiteraard gepaard met de binnen de krijgsmacht nu al jaren ingeburgerde term 'reorganisatie' waarbij de compagnie werd afgeslankt naar drie autonome EOVCie-pelotons (toen hadden we nog EOVCie-optreden met pelotons...) en wat stoormiddelen, zonder KVV'ers.

UITZENDINGEN

In februari 1997 maakte 102 EOVCie z'n eerste uitzending mee naar Bosnië-Herzegovina. En vanaf dat moment is de eenheid ook bijna pauseloos ingezet geweest in de verschillende missies waarbij de krijgsmacht betrokken is geweest. Na Bosnië volgde in 2002 Macedonië. Vervolgens werd de compagnie in 2004/2005 ingezet in Irak. Vanaf 2006 heeft 102 EOVCie personeel geleverd

voor de missie in Afghanistan; eerst in Uruzgan en later in Kunduz (tot augustus 2013). Daarnaast is ook personeel ingezet geweest aan boord van diverse schepen in de antipiraterij missies Ocean Shield en Atalanta. Op dit moment bereidt een aantal collega's binnen 102 EOVCie, zowel EOVCie-personeel als logistiekelingen, zich voor op een inzet in Mali onder VN-vlag.

Tijdens de diverse missies heeft 102 EOVCie zijn meerwaarde keer op keer bewezen. De inlichtingen die met de EOVCie gegenereerd werden hebben letterlijk mensenlevens gered en netwerken van de tegenstander blootgelegd. Het is voorgekomen dat men niet meer zonder EOVCie-capaciteit de poort uit ging. Het niet beschikbaar hebben van EOVCie werd gewoon een showstopper, net als het niet aanwezig zijn van medevaccapaciteit.

In die jaren van inzet heeft er ook een verschuiving van ons optreden plaatsgevonden: van een zwaar systeem met Fuchsen naar meer lichte EOVCie-middelen o.a. bestaande uit MB's en SMS'n (Sigint Manpack System). Gesproken over het materiaal: als ik oude verslagen van onze compagnie lees dan komt daarin steeds dezelfde klacht naar voren die wij nu ook nog zo ervaren: instroom van een EOVCie-systeem kan gerust zo'n 10-15 jaar duren. Daarmee kan je dus nooit adequaat reageren op veranderingen in optreden of je omgeving, in ons geval het elektromagnetisch spectrum.

103 ISTARBAT

Begin deze eeuw werd 102 EOVCie aan het nieuw gevormde 103 ISTAR-bataljon gehangen. Garderen was sinds 2001 de nieuwe thuisbasis en nu moest naar 't Harde verhuisd worden. Als één van de sensoren van ISTAR leverde 102 zijn informatie voortaan aan een ASIC, een all sources intell cell. Daarmee kwam aan de lange zelfstandige periode van 102 EOVCie een einde en werd EOVCie één van de spelers in het inlichtingenveld dat met de komst van ISTAR beter op elkaar afgestemd moest zijn.

Eind 2012 is het 'nieuwe' KL/EOV-systeem ingevoerd. Dit zware systeem zou de backbone moeten vormen van ons EOVCie-optreden, naast de mix van systemen die overgebleven zijn na de diverse missies. Het is nog maar de vraag of het KL/EOV-systeem die rol kan vervullen omdat het optreden van de krijgsmacht en het gebruik van het elektromagnetisch spectrum in de periode dat het systeem werd ontwikkeld ook fors is veranderd.

TOEKOMST

Ik ga dit stukje geschiedenis afsluiten. Met 25 jaar is 102 een relatief jonge militaire eenheid maar wel één die al heel veel reorganisaties, ontwikkelingen én missies achter de rug heeft. En die ontwikkelingen die gaan in ons vakgebied steeds sneller. Juist vanwege die ontwikkelingen in 'ons' spectrum, de enorme toename van draadloze verbindingen, het gemak waarmee iedereen toegang heeft tot dat spectrum met gsm en wifi én de enorme hoeveelheid informatie die door de ether gaat..., dat maakt ons werk als EOVCie alleen maar relevanter. Ik kan dan ook niet anders concluderen dan dat EOVCie de toekomst heeft, ook de komende 25 jaar.

De afgelopen 25 jaar waren de volgende personen commandant danwel compagniesadjutant van 102 Elektronische Oorlogsvoeringscompagnie.

COMMANDANTEN

E. Nauta	03-03-1988 / 07-05-1990
R. van den Anker	07-05-1990 / 13-07-1993
J. Smeets	05-07-1993 / 01-07-1996
O.J.M. Ghuijs	01-07-1996 / 01-07-2000
H.J. Mulder	01-07-2000 / 18-08-2003
J. Lesschen	18-08-2003 / 15-10-2007
B. Zonnenberg	16-06-2007 / 25-01-2010
R. Daniëls	25-01-2010 / 25-01-2013
J. Verboom	25-01-2013

CSM/CA

C.J. Kromhout	03-03-1988 / 12-08-1991
H. Kupers	12-08-1991 / 03-10-1994
J. Miggelbrink	01-09-1994 / 22-03-1998
P. Corstjens	22-03-1998 / 08-03-2001
G.H. Bongers	13-08-2001 / 01-07-2005
F.P. Franke	01-10-2005 / 17-07-2008
W.F. Kleinbussink	01-05-2008 / 04-04-2011
R.J. Weijts	08-04-2011 / 18-05-2012
A.M. van der Veldt	18-05-2012

